

NIEUWSBRIEF . 28

09 December 2025.

Beste donateurs & sympathisanten, Ontwikkelingshulp: heeft dat eigenlijk wel zin? Dat was de vraag die gesteld werd tijdens een uitzending op de radio enkele weken geleden. Aanleiding? Het voorstel van de federale regering om het jaarlijkse budget voor ontwikkelingshulp te halveren. Ja, dat lees je goed: 50% minder middelen. En dat bovenop de eerdere aankondiging van de Vlaamse regering om minstens 10% te snoeien in het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Toegegeven: je kan er niet om heen. In tijden waarin woorden als besparing en uitdaging bijna dagelijks het nieuws halen, is het goed om kritisch te kijken en na te gaan hoe je met een beperkt budget de grootst mogelijk impact creëert.

Maar iedereen die zou twijfelen aan het nut van duurzame ontwikkelingssamenwerking, kan ik alleen maar aanraden: kom zelf eens kijken. Voel, kijk en ervaar zélf het verschil.

Het was de zesde ochtend van mijn zoveelste werkreis naar Tanzania toen zuster Clara de voorbijzomer om 6u45 met wat vertraging aan het ontbijt verscheen. Ze kwam net terug uit het Fr. Bolle Memorial Health Center dat naast het huis van de zusters ligt. Ze zag er moe uit. Ze schonk wat koffie in en vertelde dat het een stevige nacht was geweest. Terwijl iedereen rustig lag te slapen had zij samen met de nachtverpleegkundige maar liefst drie kinderen op de wereld gezet.

Bij de laatste bevalling ging het bijna mis. Een jonge vrouw was in het midden van de nacht binnengekomen met hevige weeën en bloedverlies. Ze bleek 27 weken dus nog geen zeven maanden zwanger te zijn. Bovendien lag de baby in stuitligging. Er was geen tijd te verliezen. Zuster Clara had dus de arts en anesthesist uit hun bed gebeld voor een spoedkeizersnede.

Zoals wel vaker was er ook die nacht geen elektriciteit. Het dorre savannalandschap rond Mwanzugi werd slechts verlicht door de sterren wat schemerend licht van de maan. Door de stijgende vraag naar elektriciteit zijn elektriciteitspannes er immers meer regel dan uitzondering. Gelukkig werd het hospitaal van Bollé Bollé zes jaar geleden van zonnepanelen en een grote batterijbank voorzien. Dankzij de hulp van velen onder jullie draait het ziekenhuis sindsdien 100% op duurzame zonne-energie en gaat het licht er nooit meer uit.

Twintig minuten later stonden Dr. John en anesthesist Amon klaar in het operatiekwartier. Vorig jaar investeerde Bollé Bollé op vraag van het ziekenhuis nog in een nieuw anesthesietoestel. Alweer een belangrijke stap vooruit die we alleen dankzij jullie financiële steun konden realiseren. Ondanks veel bloedverlies was de spoedkeizersnede goed verlopen, vertelde Clara. Moeder en de premature baby stelden het goed, maar zeker voor de baby zouden er nog enkele spannende weken volgen.

Na het ontbijt liep ik samen met zuster Clara naar het hospitaal voor een uitbreiding aan de solar installatie. Onze Spaanse partnerorganisatie FECS had immers een industriële wasmachine aangekocht die nog aangesloten moest worden op de installatie van het ziekenhuis. Trots nam Clara mij eerst even mee naar de materniteit. Ik kon mijn ogen niet geloven en mijn hart bonsde in mijn keel.

Daar lag hij dan in de couveuse: een baby'tje van amper anderhalve kilo en nog geen twee handen groot. Ik werd er stil van. Natuurlijk besepte ik zes jaar geleden bij de

Bollé Bollé - Ontwikkelingshulp die mensen in hun waarde laat groeien

tem. 26/12/2025: fiscaal aftrekbare giften vanaf 40 euro/jaar via Leraars zonder Grenzen: BE48 5230 8027 2427 - BIC: TRIOEBB met mededeling "Gift aan LzG - Bollé Bollé VZW - rijksregisternummer" of niet-fiscaal aftrekbare giften via rekeningnummer KBC IBAN: BE35 7340 2236 1337 - BIC: KREDEB33 met mededeling naar keuze

installatie van het grote solar project in ons Health Center wel dat dit een gamechanger was. Dat dit het verschil zou betekenen tussen licht en donker, en letterlijk tussen leven en dood. Maar om daar op die ochtend als jonge vader naast een couveuse te staan en te beseffen dat dit prille leven er alleen maar was dankzij de vele handen van en giften aan Bollé Bollé, heeft me diep geraakt.

Het valt amper met woorden te beschrijven wat er op zo'n moment door je heen gaat. Intens geluk. Ontroering. Bewondering ook. En dankbaarheid, eindeloze dankbaarheid. Aan jullie, onze trouwe donateurs die met giften, hoe klein ook, mee een wereld van verschil maken. Zonder jullie bijdrage was er geen anesthesietoestel, geen operatiekwartier, solar installatie of Health Center. Zonder jullie lag daar geen hartje te kloppen in de couveuse. Dankbaarheid ook aan zuster Clara en het voltallige personeel van het ziekenhuis, omdat ze zich dag in dag uit grenzeloos inzetten voor dit bijzondere project. En aan wijlen pater Bolle, omdat onze wegen ooit per toeval kruisten in het stoffige Igunga en dat die indrukwekkende ontmoeting achteraf het begin bleek te zijn van 19 jaar op- en afreizen naar Tanzania. Van talloze onvergetelijke ervaringen en momenten van onbeschrijfbaar geluk.

Vorige week stuurde zuster Clara mij een bericht. "Je kan niet geloven hoe blij ik vandaag was. De premature baby die in juni geboren werd, kwam vandaag langs voor een vaccinatie tijdens de wekelijkse Mother & Childcare. Hij weegt nu iets meer dan 5 kilo en ze hebben hem Bolle genoemd. Voorts gaat alles prima!"

Of ontwikkelingshulp dus wel zin heeft? Wie nog twijfelt na bovenstaand verhaal, leest gerust even verder. Wie zin heeft om het eens met zijn eigen ogen te zien: laat ons iets weten. Karibu sana zoals ze in Tanzania zeggen. Dat jullie meer dan welkom zijn in Igunga of Mwanzugwi. Onze lokale voorzitter John en secretaris Michael laten jullie met plezier de scholen of het weeshuis zien en zuster Clara leidt je maar wat graag rond doorheen ons hospitaal. En wie weet staan jullie dan binnenkort zelf wel in de materniteit langs de couveuse. Ik kan het alleen maar aanraden!

Wat Bollé Bollé allemaal gedaan heeft het voorbije jaar? Je leest het hieronder.

Wil je ons steunen? [Lees dan zeker deze belangrijke info over fiscale attesten.](#)

Nog vragen of ideeën? Geraakt door deze nieuwsbrief? [We horen het graag!](#)

Laat ons samen verder het verschil blijven maken. Los van regeringsbeslissingen of besparingen zijn wij er meer dan ooit van overtuigd dat helpen werkt. En dat je ook met beperkte middelen een indrukwekkende impact kan creëren. We wensen iedereen alvast een fijne, warme eindejaarsperiode en kijken samen uit naar nieuwe, onvergetelijke ontmoetingen in 2026!

Bieke, Eline en Bram.

Het dak eraf op St. Leo The Great English Medium Pre- and Primary School - Igunga

Wie ons al langer volgt, weet dat de allereerste steen van onze lagere school inmiddels meer dan 20 jaar geleden gelegd werd. En zoals bij elk intensief gebruikt gebouw, hoort daar af en toe een stevig onderhoud bij. Net voor de zomer was het dan ook tijd voor een grote, broodnodige opfrisbeurt van het dak van onze oudste zeven klaslokalen.

De oude golfplaten waren dringend aan vervanging toe en ook enkele dakgebintes hadden hun beste tijd gehad. Terwijl de leerlingen genoten van 3 weken zomervakantie, ging het volledige dak er dan ook vanaf. We maakten de muren meteen een stukje hoger – een simpele ingreep die een wereld van verschil maakt om de klaslokalen tijdens de hete maanden koeler te houden. Daarna kwamen de gloednieuwe golfplaten erop en last but not least: de uitbreiding van onze solar-installatie.

Dat klinkt misschien eenvoudig, maar dat was het allesbehalve. Eerst moesten alle 60 zonnepanelen die al sinds 2018 op het dak lagen zorgvuldig worden verwijderd. Gelukkig hadden we onze eigen solar-expert Bram ter plaatse. In juni haalde hij niet alleen alle panelen veilig van het dak en installeerde hij ze opnieuw, maar breidde hij het systeem ook uit met meer dan 5.000 watt aan extra zonnepanelen.

En het resultaat mag er zijn: het licht brandt weer volop en dankzij deze indrukwekkende upgrade dekt de installatie nu opnieuw het volledige energieverbruik van de school. Duurzaam, betrouwbaar en klaar voor de volgende 20 jaar!

Nieuwe eetzaal en keuken voor St. Desiderius Pre- and Primary School - Kibigiri

Tijdens een eerste succesvolle samenwerking werd deze kleinschalige school op 40 kilometer van Igunga in 2024 voorzien van 7 watertanks van elk 5.000 liter. Omdat er voor de zowat 100 leerlingen van de school nog geen eetzaal was en er tot nu toe gekookt moest worden in een golfplaten hut achter de klassen, diende de school begin dit jaar een projectaanvraag in bij onze Tanzaniaanse NGO Bollé Bollé.

Na een positieve beoordeling van de aanvraag werd er de voorbije maanden hard gewerkt aan een gloednieuw gebouw. Dat meet 10 bij 25 meter en biedt naast een ruime eetzaal ook plaats aan de nieuwe keuken. En of de ogen van de leerlingen blonken toen het gebouw in oktober officieel in gebruik genomen werd!

Duurzame watervoorziening op scholen

Duurzaamheid staat bij Bollé Bollé hoog in het vaandel en watervoorziening is één van de grootste uitdagingen voor het platteland van Tanzania. Het afgelopen jaar hebben we daarom, samen onze lokale ploeg, volop gewerkt aan het realiseren van een belangrijk waterproject. En dankzij de steun van onze vele donateurs en sympathisanten hebben we een doorbraak kunnen realiseren die de levens van de 650 kinderen en leerkrachten blijvend zal verbeteren.

In plaats van enkel in watertanks te investeren, kozen we dit jaar voor een waterproject dat de school voorziet van eigen grondwater. Geen gemakkelijke beslissing, want de waterputten die pater Bolle in de beginjaren liet graven, bleken telkens beperkt en altijd lichtjes zout water te bevatten.

Maar na een zorgvuldige afweging en technische beoordeling van een lokale ingenieur besloten we om een boring van 125 meter diep te laten uitvoeren. En we hadden geluk! Tijdens de droogste periode van het jaar vond een gespecialiseerde boorfirma een waterlaag in de ondergrond die ons, na wat tegenslagen, inderdaad toegang gaf tot betrouwbaar grondwater. Dit betekent dat de leerlingen en leerkrachten nu kunnen koken, afwassen, douchen en kleren wassen met eigen water!

Dit is uiteraard niet alleen een enorme vooruitgang in termen van gezondheid en hygiëne, maar het bespaart de school ook flink op de maandelijkse waterfacturen. Wat vroeger een grote kost in het jaarlijkse schoolbudget vormde, is nu een stap naar zelfvoorziening en een meer duurzame toekomst.

De school is dan ook on-ge-lofelijk dankbaar voor de hulp die ze van de donateurs van Bollé Bollé heeft ontvangen. Zonder jullie financiële steun was ook dit project niet mogelijk geweest.

Dankzij het succes van dit eerste project hebben we ondertussen ook een tweede boring uitgevoerd op onze secundaire meisjesschool. Zo zijn beide scholen niet langer volledig afhankelijk van de beschikbaarheid van water uit het Victoriameer 350km verderop. De toevoer daarvan is de voorbije jaren immers verschillende keren lange tijd onderbroken geweest. Naast de grote financiële last die de maandelijkse waterfacturen met zich meebrachten, zorgde dat vooral voor veel onzekerheid.

We zijn dus enorm trots op wat we dankzij jullie steun hebben bereikt en kijken ernaar uit om dit succes verder uit te bouwen. Benieuwd hoe enthousiast de leerlingen waren toen er voor het eerst drinkbaar water uit de grond kwam? Je ziet het hier!

Bouw met ons mee

Wil je ons financieel steunen?

Giften zijn tot 26 december 2025 welkom op rekeningnummer **BE48 5230 8027 2427** (BIC: TRIOEBBB) ten voordele van Leraars zonder Grenzen met als uitdrukkelijke mededeling "**Gift aan LzG - Bollé Bollé VZW - rijksregisternummer**".

Voor giften vanaf 40 euro per jaar ontvang je automatisch volgend voorjaar een fiscaal attest in je brievenbus.

Bovendien geniet u voor giften vanaf 40 euro per jaar 30% belastingvoordeel. Een gift van 40 euro kost u hierdoor dus slechts 28 euro. Je vindt alle info ook terug op onze website onder "Doe een gift".

OPGELET: gelieve vanaf 27 december 2025 giften enkel nog over te maken op rekeningnummer BE35 7340 2236 1337 (BIC: KREDBEBB) op naam van Bollé Bollé vzw.

Belangrijk: stopzetting fiscale attestaten via Leraars zonder Grenzen!

Afgelopen week ontvingen we minder goed nieuws. De vzw Leraars zonder Grenzen liet weten dat hun erkenning voor de opmaak van fiscale attestaten door het FOD Financiën helaas niet verlengd werd. Zowel Leraars zonder Grenzen als alle aangesloten projecten betreuren deze onbegrijpelijke beslissing ten zeerste.

Concreet betekent dit:

- **Geen fiscale attestaten meer voor stortingen vanaf 2026.**
- **Enkel stortingen tot en met 26 december 2025** (die effectief vóór het einde van het jaar op de rekening staan) **komen nog in aanmerking voor een fiscaal attest.**
- Donateurs die voor het eerst eenmalig en voor 26/12/2025 willen storten, dienen nog steeds hun rijksregisternummer door te geven. Dat kan in de mededeling en deze moet zijn: "Gift LZG voor Bollé Bollé – rijksregisternummer".
- Alle giften die na 31/12/2025 binnenkomen, worden teruggestort naar de betrokken donateurs.
- Gelieve tijdig eventuele **doorlopende opdrachten via Leraars zonder Grenzen stop te zetten** en donaties of giften rechtstreeks over te maken op BE35 7340 2236 1337 (BIC: KREDBEBB) op naam van Bollé Bollé vzw.

We bedanken Leraars zonder Grenzen voor de jarenlange fijne samenwerking en jullie als donateurs voor alle steun via die weg.

Zowel Leraars zonder Grenzen als wij zoeken momenteel volop naar fiscaal gunstige oplossingen en hopen dat deze situatie van tijdelijke aard zal zijn. In tussentijd hopen we dat jullie ons niet financieel laten vallen en ons blijven steunen via onze eigen bankrekening en/of onze jaarlijks weerkerende acties.

Nieuwbouw voor Fr. Bolle Memorial Health Center - Mwanuzi

Zoals je in de nieuwsbrief van eind vorig jaar al kon lezen, stonden er dit jaar opnieuw grote werken gepland in het Fr. Bolle Memorial Health Center van Mwanuzi. Vermits het oudste gebouw, dat al dateert uit 1998 toen pater Bolle in eerste instantie een bescheiden dispensarium op dezelfde plek begon, niet meer voldoet aan de hedendaagse normen van het Ministerie van Gezondheidszorg, kregen we vorig jaar het bericht dat dit gebouw vervangen diende te worden. In het gebouw zit onder meer de Mother & Childcare unit gehuisvest, net als de clinic voor de behandeling van HIV/AIDS-patiënten en de opvolging van patiënten met tuberculose.

Daarnaast moeten er ook een aantal nieuwe functies voorzien worden. Zo dient er een lokaal te komen voor bloedtransfusies, een echografiekamer, een kabinet voor tandheelkunde en een oogkliniek. Tot slot dient het nieuwe gebouw ook een aantal administratieve functies en een garage voor de ziekenwagen te kunnen huisvesten. Volgend op het advies van het Ministerie voor Gezondheidszorg werd er daarom beslist om een nieuwbouw op te trekken met twee verdiepingen. Niets bijzonder naar Belgische normen, maar een hele uitdaging op het Tanzaniaanse platteland als je weet dat er nog nooit een gebouw met twee verdiepingen in Mwanuzi gebouwd werd.

Na goedkeuring van de plannen kon er half januari meteen gestart worden aan de eerste uitdaging: de voorbereiding voor de funderingswerken. Het hospitaal ligt immers op een prachtige plek aan de rand van het meer op vulkanisch gesteente en de ondergrond is er dus beenhard. De eerste poging om de funderingssleuven uit te kappen met de hand werd na twee weken hard labuur en veel zweet gestaakt. Er werd een zware pneumatische drillboor overgebracht vanuit Singida stad, zo'n 150km verder. Dat ging al wat vlotter, maar alweer twee weken boren en kappen later waren er nog steeds enkele zones waar de fundering niet diep genoeg zat. Omdat de plaatselijke ingenieur geen risico's wilde nemen voor het allereerste gebouw met twee verdiepingen in de wijde omgeving, zat er niets anders op dan een mijnbouwspecialist te laten overkomen die, jawel, met behulp van dynamiet de laatste stukken rots liet opblazen zodat de fundering overal netjes diep genoeg zat. Nu ja: alle begin is moeilijk en Rome werd ook niet op één dag gebouwd natuurlijk.

Begin maart kon er dan gestart worden aan de eigenlijke funderingen van het gebouw. Vervolgens was de betonnen vloerplaat aan de beurt en startte de bekistingswerken voor het betonnen skelet van het gelijkvloers.

Nadat de eerste 35 kolommen op hun plaats stonden en volledig uitgehard waren, volgde in juni het timmerwerk voor de bekisting van vloerplaat van de eerste verdieping. Dat het een werkje van lange adem was om vervolgens de dubbele wapeningsnetten van de 260m² grote vloerplaat met de hand in elkaar te vlechten, zal niemand verbazen.

De volgende grote uitdaging stond in juli op het programma: 40 kubieke meter beton draaien en vervolgens met een menselijke ketting en emmertjes naar de verdieping dragen om de betonnen vloerplaat te storten. In België is er geen aannemer die eraan zou willen beginnen, maar in Tanzania

weten ze al langer: met wat goeie wil is niets onmogelijk. Onder het toezien van zuster Clara en met de hulp van 35 mensen uit het dorp was de betonplaat na twee lange werkdagen een feit.

Na 4 weken uitdrogen mochten de 130 houten schoren weggehaald worden en konden de metselwerken op het gelijkvloers starten. In oktober volgde dan de constructie van de 35 kolommen van de verdieping en vorige maand werden ook daar alle tussenwanden gemetst. Deze week werd er gestart met de dakconstructie en met wat geluk ligt er dus nog voor het einde van dit jaar een dak op het nieuwe gebouw!

Voor de verdere afwerking van het gebouw (plaatsen van het buitenschrijnwerk, pleisteren van de binnen- en buitenmuren, plaatsen van de technieken, plafonds en tegelwerken) kunnen we nog heel wat fondsen gebruiken.

Wil ook jij ons daarbij helpen? Hier vind je alle info. Alvast heel erg bedankt, want elke euro telt!

Op zoek naar het perfecte cadeau?

Ook dit jaar kan je voor je kerst- en eindejaarscadeaus beroep doen op Goodgift. Goodgift is een unieke cadeaubon waarbij de gelukkige ontvanger het bedrag doneert aan een persoonlijk gekozen goed doel. Door een Goodgift te kopen, vermenigvuldigt je de waarde van je cadeau en maak je meerdere mensen blij: niet enkel de persoon die je geschenk ontvangt, maar ook het goede doel en iedereen die zich hiervoor inzet.

Hoe werkt het? Je koopt een Goodgift aan via de [bestelpagina](#). Je kiest de digitale cadeaubon of het Goodgift doosje - je bon in een mooie cadeauverpakking. De Goodgift(s) worden binnen 3 werkdagen naar jou of rechtstreeks naar je ontvanger verzonden.

Zodra jouw favoriete ontvanger de Goodgift in handen heeft, kan die het bedrag aan een persoonlijk gekozen goed doel doneren. Jij hoeft verder niets te doen! Het gekozen goed doel ontvangt het volledige bedrag binnen 1 maand. Goodgift houdt hier geen kosten van af.

Maak komaf met nutteloze cadeaus die niet worden gebruikt en kies voor de origineelste en sociale cadeaubon van Goodgift!

Alle info over de goodgift-cadeaubon kan je vinden op <https://www.goodgift.be/bolle-bolle-vzw/>

Belgisch bezoek in het weeshuis van mama Alvera

Het blijft een project dat velen van ons bijzonder nauw aan het hart ligt: het weeshuis van mama Alvera in het Noordwesten van Tanzania. Na het vertrek van pater Bolle naar een andere missiepost, richtte Alvera, de vroegere huishoudster van pater Bolle, er in 1974 een weeshuis op dat sindsdien aan 25 tot 40 weeskinderen tussen 2 maanden en 18 jaar onderdak biedt. Alles samen bracht ze zo de voorbije 50 jaar meer dan 210 kinderen groot.

Toen een jong koppel sympathisanten van Bollé Bollé in november op reis gingen naar Tanzania, wilden ze niet alleen langsgaan in Igunga, maar mocht ook een bezoek aan mama Alvera dus zeker niet ontbreken. Achteraf stuurden ze ons volgend bericht:

"We zijn ontzettend blij dat we de kans hebben gekregen om Mama Alvera te ontmoeten in het weeshuis dat zij met zoveel liefde en toewijding heeft opgericht en 50 jaar later nog steeds runt. Het was indrukwekkend om te zien wat deze bijzondere vrouw heeft gerealiseerd. Meteen was duidelijk: Mama Alvera heeft een hart van goud en ze zorgt voor de kinderen alsof het haar eigen kinderen zijn.

Het hele team straalde warmte en betrokkenheid uit. We werden met open armen ontvangen en ons bezoek werd gevierd met verschillende liedjes en dansjes. De kindjes waren ontzettend flink en respectvol. Het was ook heel inspirerend om twee jongvolwassenen te ontmoeten die in het weeshuis opgegroeiden en inmiddels zijn afgestudeerd aan de universiteit. Dit laat zien welke kansen de kinderen krijgen dankzij de steun van Bolle Bolle en het harde werk van Mama Alvera en haar team.

We zullen dit bezoek dus nooit vergeten. Het heeft ons doen beseffen hoe belangrijk het is om samen te blijven bouwen aan een betere toekomst voor deze kinderen... en hun glimlach en dankbaarheid zijn onbetaalbaar!"

